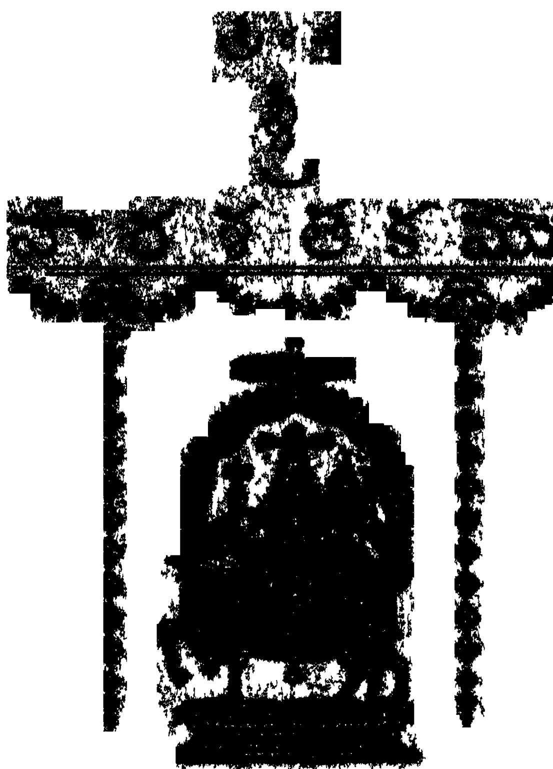
త్రిపుర శతకము

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

శ్రీ

హరశతకము

గ్రంథకర్త

కవిరాట్టు హనుమత్కవి,

అన్నపర్రు

బాపట్ల తాలూకా, గుంటూరు జిల్లా.

మొదటి కూర్పు 1000.

విజయ ముద్రాక్షరశాల, బాపట్ల.

1934.

[వెల రు. 0—4—0.

పండితాభిప్రాయము.

చం॥ సరస వచఃప్రసూనముల
శంకరుపాద సరోరుహంబులన్ ।
పగమతిఁ బూజలన్ సలిపి
వాసియు వన్నెయు గాంచినావుఁ దు ।
స్తగ శతకప్రయుక్త గుణ
సార రసోదయ భావసంతతిన్ ।
ధర వెదఁజల్లినాఁడవు వి
నుత ధన్యుఁడనైతి వింతయున్ ॥

కం॥ కవిరాడ్వంశోద్యానో
ద్భవ పరిమళ సుమవికసిత పాదప మనఁగా
కవితా నవరసకళ ను
ద్భవమైతివి హనుమయాఖ్య ప్రాభవమెసఁగన్ ॥

కం॥ ధారాళకైతయొప్పును
హేరాళ విరాజమాన హృద్యాప్యపార
స్ఫారసుధీరస శక్తియు
నారయఁదగు శతకమందు నమలగుణాఢ్యా ॥

చం॥ స్థిరమగు భక్తిబీజము
సుధీస్తుతిపత్రము, జ్ఞానమూలముల్
పరసువదప్రసూనముల
పారితబోధ సుధాసువాసనల్
అరయ విమోహ ముక్తిఫల
మై సముదంచితవంతమాచు నీ
హారశతకంబు వర్థిలఁగ
నా సురభూరుహరాజమట్లిలన్ ॥

క॥ తారాశశి బ్రధ్నాంశులు
తారుణ్యమెలర్ప దివిజతలమున వెలుఁగన్
ఘోరాఘదూర శతకము
ధారుణి బుధవినుతమై తదధికత వెలుఁగున్ ॥

బాపట్ల
1—4—34.

యడ్లపాటి వెంకటసుబ్బారావు,
బి. యే., బి. యల్.,
జిల్లాకోర్టు ప్లీడరు.

పండితాభిప్రాయము.

చం॥ జిలిబిలి వాక్యముల్ సుధలు జిల్కు నవీనములైన శ
బ్దములి ! కలితకలాకలాపములఁ గ్రాలు మృదూక్తుల
పూర్వభావముల్ । లలితలస న్మిళిత్ప్రతిభలన్ బ్రస
విల్లెడు ముద్దుముద్దుప । ల్కులు దొలుకాడు మీకవి
తకున్ మనసొగ్గని వారలుందురే ॥

ఉ॥ పుట్టుకతోడనే కవిత పుట్టదుఁ గాక ప్రయత్న పుంగళన్
బట్టినమాత్రనే లసదలంకరణ ప్రతిభ ప్రభావముల్
బుట్టునె? కాకిఁ బంజరములోనిడి కూడిడి పెంచుచున్న
నా । కట్టుపె గాకఁ జిల్కవలెఁ గమ్మని పల్కులఁ బ
ల్కనేర్చునే ॥

ఉ॥ పన్నయభట్టు వ్యాకృతి మనంబున నిత్యము గొల్చుగా
కనా । చిన్నయసూరి సూత్రములు చిత్తభవంబగు
గాకఁ బూర్వపుం । బున్నెము లేనిచోఁ గవిత పుట్టదు
పుట్టినగిట్టదల్లుగా । కున్న మనీషు లెందఱిలనూరును
బేరును లేకపోవుటల్ ॥

చం॥ ప్రమద మొసంగ దెవ్వరికి? బాపురె భక్తిరసప్రధానమై
సమరసభావ సంకలితచారు తరంబయినట్టి మీకవి
త్వమను సుధారసం బెడఁదఁ ద్రాగినచో కవిరాట్కులా
బ్ధిచం । ద్రమ! హనుమత్కవీంద్ర! కవిరాజవిరాజిత
పూజితాగ్రిణీ ॥

రావిపాడు.
9—2—34.

ఇట్లు, మిత్రుడు,
ఖాసిం ఆలీసాకవి.
నేటివ్ డాక్టర్.

ఉపోద్ఘాతము.

చదువరులారా!

ఆంధ్రభాషా వాఙ్మయ ప్రపంచమున బ్రకృతము నందెన్నియేని కబ్బములు ప్రకటితము లగుచున్నయవి, నన్నయభట్టారక కవీంద్రుని కాలమునుండియుఁ బదునెనిమిదవ శతాబ్దారంభమువరకుఁ బ్రబంధములతోఁ బాటు శతకరచనగూడ సాగుచుండెడిది. ఈకాలమున శతకరచన విరివిగాప్రచారము నందున్నను భక్తిజ్ఞాన వైరాగ్య మోక్షములకును నీతికిని నాలవాలమై యుండకుండుటం బట్టి శతకరచన సన్నగిల్లిన దనుటయే సర్వోత్కృష్టము. ఈవిషయమును దృష్టియందుంచుకొనియే కాకోలును మనకవిగారీ హారశతకమును రచించిరి" ఈహారశతకము ఆధునికకాలమున ప్రఖ్యాతాంధ్రకవులచే రచియింపంబడిన సుమతి, భాస్కర, నృశింహ, కాళహస్తీశ్వరమున్నగు శతకములతో నీశతకమును బోల్పవచ్చుననుట, అతిశయోక్తి కాజాలదు. ఇందనేకనీతులుఁ గన్పట్టుచున్నయవి. భక్తిభావములు వెలయుచున్నయవి. జ్ఞానవైరాగ్యములు సూచించుచున్నయవి. వేదాంతార్థప్రతిపాదకములగు మోక్షోపాయము లుల్లసిల్లుచున్నయవి. మొత్తముమీద నీహారశత

కము సర్వలక్షణసమన్వితమై, లలితమై, ద్రాక్షాపాకము నవెలయుచు, సర్వమతములవారికిని, సర్వవర్ణములవారికి ని, నిత్యముఁ ద్రికాలములయందుఁ బారాయణజేసికొను ట కుపయోగింప నర్హమగుచున్నయది యనినంజాలును

—: శతకప్రశంస నిటఁగొంతవిమర్శింతము :—

(౧౨) (౨౬)వ పద్యములలో కవిగారు నిగర్వచూడామ ణులని తెలుసుకొనవలసియున్నది. (౪౮)వ పద్యమువల న యోగాభ్యాస పరాయణులనియుఁగూడ దెలిసికొనవల సియున్నది ఏలయన ప్రకృతికిలోఁబడిన సరస్వతీవీణాగా నమును, శ్రీకృష్ణుని వేణుగానమును, పికాంగనగానము ను, భృంగాంగనగానమును, మేఘగానమును, ప్రకృతాతీ తమగు ప్రణవగానమునకుసరిరావని యనుభవనీయులగు నీకవిగారి భావమని నానమ్మకము" ప్రణవగానమును గు రించి మాపూర్వులచే వ్రాయబడిన మోక్షసారము అను తాళపత్రగ్రంధమున నీక్రిందివిధముగా లిఖయింపబడి యు న్నది. యోగవిద్యా విశారదులగు మహానీయులకుశ్రవణ పుటములందు,(౧)తొలుత చిరుగజ్జలనాదమువలెనుఆవెనుక [౨] గొప్పగజ్జల నాదమువలెను పిమ్మట వినగావినగా (3)గంట (౪)శంఖము (౫)వీణ (౬)తాళము (౭)పిల్లనగ్రోవి (౮) మృదంగము (౯)భేరీ (౧౦)మేఘము (ఓంకారము) అనగా ప్రణవనాదమునందీ దశవిధనాదములు వినంబడునని

యును ఇందలితోమ్మిదినాదములను పరిత్యజించి పదియవ ప్రణవనాద మభ్యసించిన నయ్యది మోక్షమునకు హేతు భూతమగుననియును, ఈప్రణవనాదము, అకార, ఉకార, మకార,ములు మూడుంగూడి ప్రణవరూప (ఓం)మగునని యును అయ్యది అనాహత చక్రమునందుబుట్టి అచ్చటనుం డి ప్రజ్వరిల్లి కపాలమునందు (సహస్రారకమలమునందు) మహాధ్వని జేయుచుండు ననియును. అయ్యదిసాధనపరు లగు మహానీయులు వినుచునిత్యానందముఁ బొందు చుందురనియునుఁ దెలుపంబడియున్నది.

—♦ ఇందుకుఁబ్రమాణము. ♦—

శ్లో॥ అనాహతస్య శబ్దస్యతస్య శబ్దస్య యోధ్వని।
ధ్వనిరంతర్గతంజ్యోతి జ్యోతిరం తర్గతంమనః
తన్మనోనిలయంయాంతి తద్విష్ణోః పరమంపదం॥

యోగియన ముక్కు చెవులు మూసికొన్నంతమా త్రమున కానేరడు, ప్రణవనాదమును వినుచు నానందించు చు నానంద స్వరూపుని నెల్లపుడు నెల్లెడలఁగాంచుచుఁ సర్వజీవులను భగవద్రూపులుగాఁ బ్రేమించుచుండునట్టి మహానీయులే యోగులనం బడుదురని

[౧౫]వ పద్యమునందు సృష్టిక్రమమునకు గర్త లందెలుపంబడియున్నది. బ్రహ్మతండ్రి విష్ణువు, విష్ణువు తండ్రి, రుద్రుడు, రుద్రునితండ్రి మహేశ్వరుడు, అనగాఁ

బ్రహ్మ, విష్ణువు, ఈశ్వరుడు, అను త్రిమూర్తులకుఁ బూర్వుండైనట్టివాఁడొకండు గలఁడనియును వాతడే సదాశివుండు (పరశివుండు) అనియును, అట్టివాడవాఙ్మనస గోచరుండనియును నయ్యదియే జ్యోతిర్మయ శివలింగస్వరూపమనియునుఁ దెలిసికొనఁ దగియున్నది.

ఈ భావమునే శ్రీశంకర భగవత్పాదాచార్యులవారు సౌందర్యలహరియందిట్లు వెలిఁబుచ్చియుండిరి.

శ్లో॥ జగత్సూతే ధాతా హరిరవతి రుద్రః క్షపయతే।
తిరస్కుర్వన్నేతత్స్వమపి వపురీశ స్థిరయతి।
సదాపూర్వస్సర్వం తదిదమనుగృహ్ణాతి చశివ!
స్తవాజ్ఞామాలంబ్య క్షణచలితయో ర్భ్రూలతికయోః॥

ఇట్టిభావమునే మన బమ్మెర పోతనామాత్య కవీంద్రులవారు శ్రీమదాంధ్ర మహాభాగవత పురాణమునందు గజేంద్రస్తవమునఁ గూడ "లోకంబులు లోకేశులు" అను కందపద్యమునం దిమిడ్చియుండిరి.

(౯)వ పద్యమునందు (ఋా) కారమును (౧౮)వ పద్యమునందీ కవిగారు (ళ) కారమును బ్రయోగించియుండిరి. (అ) కారాది (క్ష) కారాంతముగఁ నక్షరానుక్రమముగా వ్రాసియుండుటచే (ఌ)యనుట నమన్వయముగా నుండ (ఋా)యను వర్ణముఁ జేర్చియుండిరి. (ళ) కారమును కవికుమారులెచ్చటను బ్రయోగించినటులఁగాన్పింపదు కాని, మన యీకవిగారు స్వతంత్రించియుండిరి.

ఈశ్వరుని పదమునకును పాదమునకును (ళ) కారోపమానమును నిరూపించియుండిరి.

(౧౧౨)వ (౧౧౩)వ పద్యములయందు ద్వివిధములగు బాహ్యాభ్యంతరార్థములు వెలయుచున్నయవి.

(౭౨)వ పద్యమునందు త్తమభక్తుల లక్షణములు విశదమగుచున్నయవి.

(౧౦౭)వ పద్యమునందుఁ దిమూర్తులయొక్కయాధిక్యమును, జ్యోతిర్మయ శివలింగమూర్తియొక్క ప్రభావమును, శ్రీమహాశివరాత్రి నిర్ధారణములును, వివరింపఁబడియున్నయవి, ఈశతకరచనమద్వైతపరముగా నుండుటంబట్టి కవిగారు (౮౭, వ, పద్యమునందు- విష్ణుపరమగు- కంజపద కంజలోచనయను పదములును- అచ్చుటచ్చుటఁగూడా మరిఁగొన్ని పద్యములయందు విష్ణుపరంబగు పదములును, ఈశ్వరపరముగాఁ బ్రయోగించియుండిరి,

(౧౦౯)వ, పద్యమునందు శివకేశవాఽభేదమును విశదీకరించి యుండిరి,

వీరి కవితాకుమారి సర్వజనమనోహారిణియై, సరస కవిజనానంద దాయనియై, సకలపాపహారిణియై, పండితపామర పఠనీయమై, యలరారుచున్న యదియని త్రికరణశుద్ధిగా విన్నవించు,

సూరిజనవిధేయుడు,

బాలకవిసింహ్వా అవ్వారి సుబ్రంహ్మాణ్యశర్మ

వంగిపురము, 4—2—34,

విజ్ఞాపనము.

అచ్చులోపములతోఁ బాటు నాలోపములఁగూడ క్షమియించి దయతోఁ దెలిపిన రెండవ కూర్పున సవరించుకొనెద.

అన్నవరము.
శ్రీ భావ సం॥
చైత్ర శుద్ధ పూర్ణిమ

గ్రంథకర్త.

కం. శ్రీ నర్సమాంబ తల్లికి
మానాయన శివయశర్మ మాతులదైవం
బౌ నావిశ్వేశ్వరునకు
నే నంకితమిత్తు భక్తి నీశతకంబున్.

శ్రీ

హరశతకము.

శ్రీకర కరుణాకర పర
భీకర వరముద్రికర గభీరా ధీరా
లోకధరా లోకభరా
లోకహరా చతుర చతురలోకుండవు హరా. ౧

క॥ అసమాన సమాన సమా
నసమానసభోధ రసఘనార్చితగరళ
గ్రసనామృగ వసనావృత
వ్యసనాదరహాసన పరశిచారమణ హరా. ౨

క॥ ఆడఁగల వింది్రజాలకుఁ
డాడెడుచందమున జగములన్నిఁటిలోనీ
వాడఁ జరాచర జాలము
లాఁడెదుఁగదజనన మరణమొందుచును హరా. ౩

క॥ ఇరుమూఁ డక్షరములనీ
వరనామము వినుతిసేయు వారలడెసగిం
కరులక్ బోవల దనియముఁ
దుస్శాసన మిడెనటందు శత్రువులుహరా. ౪

క॥ ఈ రేఁడు జగమ్ములలో
నేరీ నీసాఁటివేల్పు లెందున్ వెదుకన్
లేరో దారిద్ర్యవనకు
ఠారా కామహర కుక్కుటాకార హరా. ౫

క॥ ఉరగాధినాధ కంకణ
పురుషోత్తమ దేవదేవ పూజితచరణా
పరిపూర్ణానంతగుణా
పరిపూర్ణానంద నటన పరిపూర్ణహరా. ౬

క॥ ఊరేదిరో యునికేదిరొ
పేరేదియొ తల్లిఁ దండ్రి పిల్లలు మఱియే
దారిన్ దనవారైరో
వారే గదరెటులొ? తెలియ వశమా నె హరా. ౭

క॥ ఋషులున్ ద్రిమూర్తులును సని
మిషులున్ రవిచంద్రులున్ సమీరాదికముల్
దుషితుల్ దశదిశలున్ బూ
రుషులున్ యువతులును నీదు రూపములె హరా. ౮

క॥ బూపితలోకా లోకా
దీపిత బ్రహ్మాండభాండ దివ్యశరీరా
తాపసనుతచరణా నం
తాపానలహరణ గిరిసుతాదమణ హరా. ౯

కం॥ శకలుక బురువులుబడ వే
వికటముగానీదుభక్తవితతికినెగ్గుల్
జకబికిసేయుచు దూఱుచుఁ
పకపకనగువారినోటఁ బర మేశహరా. ౧౦

కం॥ శాటీలుఁజారుకుఁ గొఱుకును
నాటుల్ బోటులును బుడ్డలడ్డఘగడ్డల్
దీటల్ పొడనీకుడు వెల
బోఁటుల గూటములఁ గేరు భోగులకు హరా. ౧౧

కం॥ ఎఱుఁగను జపతపయజ్ఞము
లెఱుఁగను యాగాదికర్మ లెఱుఁగను మంత్రం
బెఱుగను దానముధర్మము
లెఱుఁగను యోగంబునిన్నె యెఱుఁగుదును హరా, ౧౨

కం॥ ఏలితివిముల్లోకము లన
జాలితివిని భక్తిఁ గొల్వఁ జాలినకతనన్
పోలితి బ్రతిమాలితి బిగిఁ
దూలితిఁ గిల్బిషముఁ బారఁ దోలితిని హరా. ౧౩

కం॥ ఐశ్వర్యప్రదయాది మ
హేశ్వరయోంకారరూప హితరతశంభో
విశ్వాత్మ విశ్వవందిత
విశ్వశ్రియవిశ్వరూప విశ్వేశ హరా. ౧౪

క॥ ఒకలింగమునకుఁ బరశివుఁ
డొకపరశివునకును రుద్రుఁడొకరుద్రునకున్
ఒకవిష్ణువు విష్ణువునకు
ఒకబ్రహ్మజనించి జగములొనరించె హరా. ౧౪

క॥ ఓన్నమశివ యోన్నమశివ
యోన్నమశివయంచు నోటనుచ్చారణ సే
యన్నేరని మానవులిల
నున్నఁగనుటజన్మ రెండు నొక్కటియె హరా. ౧౫

క॥ ఔరాగరళము మెసవితి
వౌరాయనిజగములెల్ల నానందింపన్
ఔరాయని హరమెచ్చఁగ
నౌరాయనిబ్రహ్మరెప్ప లల్లార్పహరా. ౧౬

క॥ అంగజ గర్వవిభంగా
శృంగారరసప్రసంగ సితరుచిరాంగా
మంగళ వృషభతురంగా
సంగీతకళాంతరంగ సాంబశివ హరా. ౧౭

క॥ అప్పదమ తీతమవ్యయ
మెప్పగిదినిజేర్చెదో మహేశ్వర నను మా
యప్పా నవరత్నంబుల
కుప్పాసప్పుధరనిన్ను గొల్చెదను హరా. ౧౮

క॥ కనికానక నొనరించిన
మనసేంద్రియచిత్తబుద్ధి భావప్రకృతిఁ
దనువాక్కర చరణంబుల
ఘనదురితములెల్లఁ బాపి కాపాడుహరా. ౧౦

క॥ ఖరమే మేలగుగాకం
కరుపదములఁగొలువలేని కాపురుషునితో
సరిపోల్చిచూడఁగా కాం
కరిహృదయ సరోజభృంగ కరివరద హరా. ౧౧

క॥ గజదనుజ గర్వఖండన
త్రిజగద్వ్యాపిత యశోవిదితమండన సా
మజసేవిత యజభావిత
భుజగాభరణా త్రినయన పూజితుఁడ హరా. ౧౨

క॥ ఘనగంభీర రవంబున
బనివడిభక్తావళినెల్లఁ బాలించెద నం
చనిపల్కిన భాషణములు
ననుమానంబగుచుఁ దోఁచెననుదినము హరా. ౧౩

క॥ న్యాయాన్యాయ విచక్షణ
శ్రీయోదాయకమహాత్మ చిన్మయరూపా
మాయాగుణ గేయా సుర
రాయా మహానీయునన్ను రక్షింపు హరా. ౧౪

కం॥ చరణంబులు లోకహితా
చరణంబులు హరివిరించి శక్రాద్యమర
స్మరణంబులు భవభయముల
హరణంబులు నమ్మికొల్తు నహరహము హరా ౨౫

కం॥ చదువను వేదము శాస్త్రముఁ
జదువను పురాణములను జదువుల మర్మం
బది మొదలేమది నెఱుఁగను
గదసదయతనన్ను నెల్లుగాచెదవో హరా. ౨౬

కం॥ ఛందోగణ సుస్వాంతన
సుందరవన లతా వాక్ప్రసూనంబులచే
నందింపఁజేయు నవరస
కందాష్టోత్తర శతమ్ముఁ గైకొమ్ము హరా. ౨౭

కం॥ జగతిఁ బుట్టెడుఁ జచ్చెడు
నగుఁబాటగు తనువునొల్ల నానాగతులఁ
దిగఁలొంది కంది కుందితి
వగఁజెందితి బుట్టులేని వరమిమ్ము హరా. ౨౮

కం॥ జాలిగలదేవుఁడని నీ
పాలంబడి వేఁడుచుంటి పాలింపుకృపా
లీలాగమ మూలాలి ను
శీలా కరుణాలవాల శివదేవ హరా. ౨౯

కం॥ ఝణుతక తధిగణతోం తక
ఝణుతక ధిమిధిమిత తధిమి ఝంతరి కిటతోం
ఝణుతక శబ్దములడరఁగ
ఝణుతకయని తాండవంబు సల్పెదవు హరా. 3౦

కం॥ ఇణిణిణిణిమృయటంచున్
ఝణుఝణుఝణుఝమ్మటంచు ఝంఝమ్మని ని
ర్గుణ యోగులకున్ శ్రవణ
ప్రణవసునాదం బనేకభంగులగు హరా. 3౧

కం॥ టక్కులకుఁ బరమపదమన
జిక్కనిదక్కని యశంబు చేకూడునె మా
దిక్కగుము శంకరాయని
మ్రొక్కెఁడు భక్తులకెగాక ముక్కంటిహరా. 3౨

కం॥ తావుల్ దవ్వాచుఁ బ్రాణము
లేవేళనో లేచిపోవు నీదేహముకున్
స్థావరముల్ గావనుచున్
జీవములుండఁగనె నిన్ను సేవింతు హరా. 33

కం॥ డమరుకపాలము ఖట్వాం
గమును త్రిశూలాక్షమాలికా మృగములొగిన్
సమయానుకూలముగ హ
స్తములను దాల్చెదు మహాత్మ! శాశ్వతుఁడ హరా. 3౪

క॥ ఢక్కాభేరీదుందుభు
లక్కజముగ శంఖకాహళాది రవంబుల్
పిక్కటిలి దిశలు మ్రోయఁగ
మక్కువనాఁడెదవు జగము మనుచుటకు హరా. ౩౫

క॥ ణాణణకింకిణియను పద
మాణిక్యములడరనాఁడ మద్దెలహరియుఁ
వీణను వాణియు తాళము
వాణీపతి మేళవింప వాంఛింతుఁ హరా. ౩౬

క॥ తనుఁదాఁగనుదారి మహా
ఘనమై కమనీయమై ప్రకాశిలుచుండుఁ
దనుదాఁగనుదారిని దా
మనుదారి నెఱుంగువాఁడె మానవుఁడు హరా. ౩౭

క॥ స్థావర జంగమ మానవ
దేవాసుర యక్షగరుడ దినకర శశి పా
రావారా సర్వభువనము
లీవేదివి భువియుఁ దార లిహాంబరము హరా. ౩౮

క॥ దయగలవాఁడవు వరదా
భయకరుఁడవు భక్తహితుఁడ వాద్యుఁడవు జగ
త్త్రియ కారణభూతుండవు
నయనత్రయశోభితుఁడవు నందీశ హరా. ౩౯

క॥ నతలోకావన దక్షన
తతపండిత భక్తరక్ష దానవశిక్షా
తతశృంగారాంగా ప
ర్వతశృంగాగ్రస్థ సౌధవాసుఁడవు హరా. ౪౦

క॥ పారావార గభీరా
సారాచారారివీర సర్వాహారా
ధారాధర నిభకంధర
ధారాధరతారహార ధారుఁడవు హరా. ౪౧

క॥ ఫలపత్రింబుల కమలో
త్పలముల మల్లికలబిల్వదళముల గంగా
జలములచేఁ బొలుపారఁగఁ
గలకాలమునీకుఁ బూజఁగావింతు హరా. ౪౨

క॥ బలవదరాతి విభంగా
విలసితధరణీశతాంగ విమలశుభాంగా
జలరాశి నిషంగా మం
జుల వృషభతురంగ కరుణఁజూడుముర హరా. ౪౩

క॥ భయదాట్టహాసభాసుర
లయకాలమహోగ్రహా కళావిగ్రహ పా
లయ మానతాళగీత ను
లయరంజిత తాండవిత విలాసపద హరా. ౪౪

కం॥ మనిచితివి సర్వలోకము
లనలజ్వాలా మహోగ్ర హాలాహల మీ
వునిచితివి కంఠబిలమున
నినునమ్మినవారిఁ నేలనేర్పరివి హరా. ౪౫

కం॥ యమనియ మప్రాణా యా
మములేక మనంబుదృష్టి మార్గముదొలఁగుణ్
యమనియ మప్రాణా యా
మములన్నియు నీదుభక్తి మార్గములె హరా. ౪౬

కం॥ రంజన బుధరంజన యరి
భంజన కంజాసనాది వరసురవినుతా
కంజపద కంజలోచన
కంజానన కంజగాత్ర కంజగళహరా. ౪౭

కం॥ వనజోద్భవ సతివీణా
ఘనగానము కృష్ణవేణుగానమును పికాం
గన గానము భృంగాంగన
ఘనగానములెనయె ప్రణవగానముకు హరా. ౪౮

కం॥ లలితోజ్జ్వలసౌఖ్య లస
ద్విలసిత శోభాప్రభావ విదితానందా
జలజభవాచ్యుత సన్నుత
సలలిత పాదారవింద చంద్రధర హరా. ౪౯

కం॥ పారద నారద శరదర
సారస తారాభ్రధార సారతుషారా
శారద మరాళచందన
నీరద కర్పూరకుంద నిభగాత్ర హరా. ౧౦

కం॥ మణ్మ్ముఖజనకా విధిసుర
రాణ్మకుట కిరీట రత్నరాజితచరణా
మృణ్మయ లింగాకార, హి
రణ్మయ లింగస్వరూప రామేశ హరా. ౧౧

కం॥ సారంగధర సుసన్నుత
సారంగాంకధర రుచిర సారంగకరా
సారంగ మోక్షదాయక
సారంగ నినాదప్రణవ సారంగ హరా. ౧౨

కం॥ హరిహర నిర్గుణరూపా
పరిపూర్ణానందయోగి పాలకలాపా
శరణాగత భరణాతత
కరుణాకర కరుణజూచి కాపాడు హరా. ౧౩

కం॥ శాకృతియగు నీపదమతి
ప్రాకృతులగువారికెట్లు ప్రాప్తిలనౌ పూ
ర్వాకృతముగాక నాద్యం
తాకృతిశూన్యంబు మధ్యనణువగుట హరా. ౧౪

కం॥ తుగుఁడతురుఁడవు బాహ్యాం
తర మాయాశూన్యుఁడవు చిదానందుఁడవు౯
వరయోగి యోగముద్రిత
కరుఁడవు బ్రహ్మంబవీవెశద మదనహరా. ౫౫

కం॥ వందిత సురనందిత వర
నందీశ్వర దంతవక్త్రి నగజాసహితా
కుంద ప్రభచంద్రనిభా
చందన నిభభూతిగాత్ర సర్వజ్ఞ హరా. ౫౬

కం॥ దుస్తర సంసారార్ణవ
విస్తర భయదాపహారణ విస్తీర్ణకృపా
ర్ద్రిస్తవను స్తుత్యపదా
వ్యస్త పదాస్వస్తపదద, వాస్తవ్య హరా. ౫౭

కం॥ అద్రిసుతా హృద్రాజిత
భద్రయశోల్లసిత రౌవ్య పర్వత నిలయా
రుద్రాఘన రౌద్రా వర
ముద్రా కరుణాసముద్ర ముద్రుఁడవు హరా. ౫౮

కం॥ గతినీవేయని బ్రతిమా
లితిరా నతిసేతురా లలిత రతికామా
నుతనామా హిత ధీమా
ద్భుతధామా శ్రితలలామ భూతేశ హరా. ౫౯

కం॥ గుణశోషా గుణతోషా
గుణభీషా లోకపోష గురుతరభాషా
ఫణిభూషా మునివేషా
మణిఘోషాన్విత సుచరణ మంజునట హారా. ౬౦

కం॥ సుగుణాశ్రిత శమనాంతక
నిగమాగమచరిత కీర్తనీయ గుణాఢ్యా
నగనాపగాధ రాయో
నగరాజ తనూజవినుత నగచాప హారా. ౬౧

కం॥ వారణ చర్మాంబరధర
వారణదురితౌఘ ఘననివారణ పవనా
ధీరా ఫణిహారా గం
భీరా ధవళితశరీర పీఠాంక హారా. ౬౨

కం॥ రావాభక్తులఁ బ్రోవఁగ
లేవానీవాఁడతేఁడ లేలెమ్మురహిఁ
దేవా పరదేవా శివ
దేవా దేవాదిదేవ దేవేశ హారా. ౬౩

కం॥ రారా నను మన్నించర
రారానన్నేలుకోర రార హర హారా
రారాయని నోరూరఁగ
పారాయణఁజేతుఁ బంచవర్ణముల హారా. ౬౪

కం॥ భూతాధిప సురసేవిత
నేతానిగమాది వినుతనీయచరిత్రా
మాతాహిత త్రాతాపిత
భ్రాతాయనినిన్నసతము భజియింతు హరా. ౬౫

కం॥ రూపవయో విలసనముల
దీపించెడు సతుల రతులఁదేలి జడుఁడనై
నీపదము లాశ్రయింపని
నాపయిఁగోపంబుమాని నన్నేలుహరా. ౬౬

కం॥ కోటుల చనుఁగోటులఁబడి
పాటవమింతైన లేక బడలిన వక్షో
పేటిక భక్తి సుబీజము
నాటించితి విఁతినిరతినటనరత హరా. ౬౭

కం॥ సర్వజ్ఞా నిర్వాహక
సర్వజ్ఞా సర్వశూన్య సర్వేశభవా
సర్వాహిత గర్వహరా
శర్వాణీప్రాణనాధ శాశ్వతుఁడ హరా. ౬౮

కం॥ హాలాహలోజ్జ్వలానల
కీలాజాలములగ్రోలి కీర్తిగనుకృపా
శీలా సువిశాలా సుర
పాలా కరుణాలవాల పాలింపు హరా. ౬౯

కం॥ ఆశాపిశాచమంటినఁ
నీశుండేదూరుఁడగును నిహపరములకున్
ఆశాపిశాచమడఁగిన
నీశుండై వెలయునీచుఁ డేనియును హరా. ౨౦

కం॥ అమలాప్స రసలఁగూడిన
నమరేంద్రుఁడైన, భాగ్య మందినభోగం
బమరిన తమిఁదీరదు తర
తమములెఱుంగదు దురాశఁదవిలిమది హరా. ౨౧

కం॥ నను నెవరేమనియనినను
నిను నోన్నమశివయటంచు నెంతు భజింతున్
నినుమానను మననమునా
మనమున ఘనమనుచుఁజేతు మన్నించుహరా. ౨౨

కం॥ పరధన పరదారాధర
భరమధురసుధారలూర వాంఛిలిమునుఁనీ
వరనామామృతపానా
పరవశతానంద మొందఁ బాల్పడను హరా. ౨౩

కం॥ దక్షాధ్వరశిక్షా సుర
పక్షా యక్షీణబలకృపా ప్రకటాక్షా
సాక్షాద్దాక్షాయని వర
దక్షారుద్రాక్ష హారధారుఁడవు హరా. ౨౪

కం॥ అమృతాంధసాదిశోపా
యమృతోద్భవమృదులభావ యనుపమవేషా
అమృతాపంచామృతకృత
యమృతాయమృతాభిషేక యమృతుఁడవుహరా.

కం॥ వరపర్వత రాజసుతా
వరవర్ణిత ధవళగాత్రి వాసవవినుతా
గిరిచాపా హరిరోపా
పరితాపోద్ధరణ పతితపావనుఁడ హరా. ౭౬

కం॥ హితదూరుఁడఁ బతితుఁడ నే
నతిచపలుఁడభక్తి నెట్టులలవనుఁ జూటా
ధృతగంగా భసితాంగా
మృతులింగా నతులొనర్తు మేలెంచు హరా. ౭౭

కం॥ ఉగ్రాగ్నినేత్ర పరమప
రగ్రావసుతాకళత్రి రాజితగాత్రి
సుగ్రహావిగ్రహా మన్మథ
నిగ్రహా యగ్రసవస్థ నీలగళ హరా. ౭౮

కం॥ విలసితరాణ్మకుటా ని
ర్మలధాతగిరీంద్రకూట మంజులజూటా
దళితారాతినిశాటా
గళసుస్థితకాలకూట గ్రసనుండ హరా. ౭౯

క॥ కుండలి మండలిభూషా
ఖండలశుండాలచంద్ర ఖండాభ్రిఝరీ
డిండీరామృతధారా
మండితయశ ధవళదేహ మదనహర హరా. ౧౦

క॥ అగజాత మేనికాంతియు
నగుమొగముం జనుత్కృతియును నర్మోక్తులుని౯
గగనాప గాధరాయో
నగచాపా నిగమరూప నవ్వించు హరా. ౧౧

క॥ వరశరధినిషంగా సం
గర రంగదరాతిభంగ కాంతార్ధాంగా
స్థిరజూటాంతరగంగా
తరుణీనర్మప్రసంగ తత్పరుఁడ హరా. ౧౨

క॥ పురుహూతాద్యమరనుతా
పురహరశుంభత్ప్రతాప పూర్ణకలాపా
గురురూపా గురుదీపా
హరిచాపా పాపహరణ యూర్వేశ హరా. ౧౩

క॥ సురనాయక వరదాయక
హరినాయకసర్వలోక నాయకతిలకా
పరతోషా హరిభూష
పరితోషా పరమపురుష పరమేశ హరా. ౧౪

కం॥ భాను వ్రితాపరూపా
మానితవేదస్వరూప బలవదరిదురా
పానయ సుగుణకలాపా
మానుపవే పాపతాప మహరహము హరా. ౮౫

కం॥ ద్విరదాజిన చేలా భీ
కర కరవరశూల కాలకాలా సుకవీ
శ్వర పాలా సురలోలా
వరశీల కృపాలవాల వందనము హరా. ౮౬

కం॥ పరుఁడవు గురుఁడవు నీవై
స్థిరుఁడైయున్నావు మఱుఁగుదెలసిక నంగా
పరుఁడవో గురుఁడవో హరుఁడవో
మఱుగెఱుఁగరాదు మాయ మాయకను హరా.

కం॥ కొండలవంటి యఘంబుల
జెండుటకుఁగ భక్తిపరుల జేపట్టుట కొ
క్కండే దేవుఁడనియు న
ఖండంబులు వేయునోళ్ళఁజాటునిను హరా. ౮౮

కం॥ నీకంటెంబరదైవము
నాకంటెంబరమ పాపినహీనహీ పురభా
మాకంఠ నూత్రిలుంఠన
వైకుంఠార్చితపదాబ్జ భవభీమ హరా. ౮౯

కం॥ దుర్గాధినాథ శాశ్వత
గర్గాదిమునీంద్రవంద్య కరుణా భరణా
భర్గా సంతత విభవ
స్వర్గాద్యపవర్గ ఫల నిసర్గభవ హరా. ౯౦

కం॥ వింటిఁ మహిమ చెవులారఁ
గంటిఁ భవచ్ఛిద్విలాస కళ గన్నుల నో
టంటా న్నతివింటా న్మ
క్కంటీశ్వర నీదునామ గాధలను హరా. ౯౧

కం॥ పరమసహా సా్రరాజ్ఞాం
తరళశిపీఠస్థుఁడగుటఁ దనుభావుండై
గురుఁడై పరుఁడై స్థిరుఁడై
యరుదై యోగులకుఁగాన నయ్యెదవు హరా. ౯౨

కం॥ రవిచంద్రా నలనేత్రా
ప్రవిమలచారిత్రపాత్ర పావనగాత్రా
కవిబుధ మానిస్తోత్రా
భవభవవన వీతిహోత్ర పరమేశ హరా. ౯౩

కం॥ నాటుటకు భక్తిబీజము
మీటుటకఘురాజిఁగోట మేలోర్వఁగ నీ
సాటియగు వేల్పు లేఁడని
చాటెదఁ నీజగమునందుఁ సర్వేశ హరా. ౯౪

కం॥ ప్రణవతురీయ సులక్షిత
ప్రణవాత్మక దేవదేవ ప్రణవాకారా
ప్రణవనినాదానందా
ప్రణవస్మరణైకభక్త పరిపాల హరా. ౯౫

కం॥ అలకాధిపునెచ్చెలి వృ
విలుకానికిమిత్రి కొండవీటికిఁ జేఁరుఁగా
మలయధ్వజసుత నర్మో
క్తుల కలరేఁడు వాఁడవంచు గొల్తునిను హరా. ౯౬

కం॥ ఔరానెరజాణా యౌరా
రారాహరి మోహినీవరాంగనఁగని నీ
వౌరా బర్విడితివెయును
గౌరీవచనములకలుకు కామేశ హరా. ౯౭

కం॥ డమరుఁగ డడడడ డడడడ
ధమధమధమ ధామ్మటంచు డాపలికేలఁగ
గ్రిమమలరఁగ మ్రోయించిన
విమలాకారంబుజూడ వేడుకగు హరా, ౯౮

కం॥ జ్ఞానాజ్ఞాన విచక్షణ
నానాతాపోపశమన నతజనశరణా
మానాహత మునిజన స
న్మానా సుమబాణదమన బాణసుత హరా, ౯౯

కం॥ నిటలభసితత్రిపుండ్రా
కటినిఘటితయోగపట్టికాభుజగేంద్రా
నటదక్షా నిటలాక్షా
ఘటనాఘటచణధురీణ కల్యాణ హరా. ౧౦౦

కం॥ గిరిసుత కిలకిలనగుచో
మురియుచు గిలిగింతలిడుచు ముద్దులగొనుచున్
మరి కొసరి కొసరి మధురా
ధరమధురామృతము గ్రోలుధన్యుఁడవు హరా. ౧౦౧

కం॥ గంగశిరంబున సుమయు
ర్ధాంగంబున వెలయఁగని కదాషణ్ముఖ హే
మాంగమయూరం బాడెడు
గంగాజలదములు మించుగమురించు హరా. ౧౦౨

కం॥ గిరిసుత యొయ్యారములున్
సురవాహినిహొయలు ప్రమథజోహారులు శ్రీ
ధరముఖ్యుల కైవారము
లరయుచుఁ గైలాసగిరిని నలరెదవు హరా. ౧౦౩

కం॥ నెలరాజున్మౌళి జటా
తలమునగంగయును కర్ణతలములభుజగ
మ్ములును లలాటస్థలిశిఖి
గలగరళము మేనఁగాంతఁ గలవాఁడ హరా. ౧౦౪

కం॥ ప్రోలగును వెండికొండయె
వాలగుముమ్మ్నయె యద్రివరపుత్త్రియె నీ
యాలగు నినుసేవించిన
మేలగువేల్పులనునీవె మేలగుటహరా. ౧౦౫

కం॥ సదనహరా సవనహరా
మదనహరా మదనమదన మదవదరి రణో
ర్వ్యదళనచణ మోహనగిరి
సదనా స్మితవదన యద్రిజారమణ హరా. ౧౦౬

కం॥ నీనామమె పంచాక్షరి
నీనామమెరుద్రసూక్తి నిఖిలాగమముల్
నీనామమె నుతిపాత్త్రము
నీనామమెచాలుముక్తి నిష్టకును హరా. ౧౦౭

కం॥ మదనజనకాబ్జసంభవు
లెదలోనీమూర్తి నెఱుఁగనేఁగి వివశులై
తుదమొద లెఱుంగనేరని
సుదినమెశివరాత్త్రిజగతి సోమేశహరా. ౧౦౮

కం॥ ఘనశూలాంకితమాటల
దన శ్రీత్వంబుహరికి దత్వాణ్యంబో
ఘ్నభావన శ్రీకంఠం
డనవలరెఁడు నీకుభేదమనగలదె హరా. ౧౦౯

కం॥ వనజాస నాదిముఖ్యులు
మనములఁజర్జించిపొగడ భాషావళికిన్
మనముల కగోచరుఁడవఁట
నిను నేమని వర్ణనంబు నేఁజేతు హరా. ౧౧౦

కం॥ ఖ్యాతిని నీతినిఁ బాసిన
భూతలనాథులనుగొల్వ బూనుటకంటెన్
రాతిని మెడగట్టుక పెను
నూతనఁబడి చావమేలు నుతనామ హరా. ౧౧౧

కం॥ స్వాతంత్ర్యరాజ్యమునకై
వేతంత్రములాచరించి విసిగెడుసుతులన్
బ్రీతింగని స్వారాజ్యము
నోతండ్రి వేగ మొసఁగి రోముమము హరా. ౧౧౨

కం॥ డంబమునసెన్ని యో జ
న్మంబులుజనినన్ స్వరాజ్యమహదైశ్వర్యా
డంబరముఁగలుగఁ దిల శాం
తంబునసాధింపఁగలుగు ధన్యులకు హరా. ౧౧౩

కం॥ నాలోననీవు నేను
న్నీలో నేగలము నేను నీవే నీవే
ఈలోకము లీతేఁడును
నాలోకించినను నేను నయ్యెదము హరా. ౧౧౪

కం॥ ధనధాన్య వస్తువాహన
కనకాంబరదాసదాసి కాగేహ సతీ
తనయ సుహృద్బాంధవతను
వనమాన్యక్షేత్రవితతి వశుఁడుజెడుఁ హా రా. ౧౧౫

కం॥ స్తనములుఁ గటి చెక్కులు మో
హనవచ కచనాభి నాసహాస విలాసా
నన నయనశోభన స్త్రీ
తనువుఁ గని భ్రమయనతఁడె ధన్యుండు హా రా.

కం॥ ధర నన్నపర్తిపుర సు
స్థిర విశ్వేశ్వరా పార్వతీసతి విఘ్నే
శ్వరయుత కవిరాడ్వనుమ
ద్వారకవి సణపూజితాచ్యుతారమణ హా రా. ౧౧౭

కం॥ నాతల్లి సర్సమాంబయు
నాతండ్రి శివయ్యశర్మ నా కులదైవం
బాతల్లిదండ్రి నేలిన
యాతల్లియు శివయుతండ్రియూ శివుడె హా రా.

కం॥ ధర హనుమత్కవికృతమై
కరకంఠాభరణమగుచుఁ గవిభాస్కరమై
హారకందాష్టోత్తర శత
వరరత్నావళి జగానవర్ధిలుత హా రా. ౧౧౯

కం॥ హారకందాష్టోత్తర శత
మరయుంగా శుక్లవత్స రాషాఢమునఁ
వరపూర్ణిమయుత రవివా
సరమున సంపూర్ణమయ్యె సర్వేశ హరా. ౧౨౦

కం॥ డెందంబుల్ హారవినుతా
నందాష్టోత్తరశతంబు లందలరిచి యీ
కందంబులు జదివినఁ వినఁ
జెందుత వ్రాసినను ముక్తి జీవులకు హరా. ౧౨౧

కం॥ మంగళము జగద్వ్యాపక
మంగళ మగజాత్మ భావభవ భవళంభో
మంగళము సర్వమంగళ
మంగళ సూత్రప్రభావ మంగళము హరా. ౧౨౨

శ్రీ శ్రీ శ్రీ

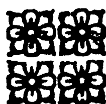
స ం పూ ర్ణ ము.

విజయ ముద్రాక్షరశాల, బాపట్ల.

॥ తప్పొప్పుల పట్టిక. ॥

పుట.	పంక్తి.	తప్పు.	ఒప్పు.
2	17	ఋూపిత	రూపిత
5	14	భ_క్తవళి	భక్తావళి
6	6	జదువను వురాణములను	జదువను సువురాణములను
7	5	ఇణిణిణిణిమ్మృ	ణిణిణిఃణిణిమ్మృ
8	15	రావారా	రావార
11	1	పారద	శారద
11	3	శారద	పారద
12	6	దంత్రవక్త్ర	దంతివక్త్ర
16	10	జూటా	జూట
16	11	ధృత	స్థిత
17	19	హరిభూష	హరిభూషా.

[redacted]

[redacted]